

Nr 46.

Ankom till riksdagens kansli den 18 juni 1946 kl. 4 em.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner angående borttagande av omsättningsskatt vid försäljning av traktorer.

(1:a avd.)

I de inom riksdagen väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I: 38 av herr *Heiding* m. fl. och II: 49 av herr *Liedberg* m. fl. har hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag fortast möjligt om borttagande av omsättningsskatt vid försäljning av traktorer».

Beträffande motiveringen för det i motionerna framställda yrkandet får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen II: 49.

I motionerna har anförts i huvudsak följande. På grund av den i punkt 3 av anvisningarna till 1 § omsättningsskatteförordningen lämnade definitionen på butikshandelsvaror ävensom den i anslutning därtill gjorda uppräkningsav varor, enligt vilken till butikshandelsvaror icke skulle hänföras tröskverk och andra större lantbruksmaskiner, syntes man vara berättigad att draga den slutsatsen, att ej heller traktorer skulle hänföras till butikshandelsvaror. Emellertid hade centrala omsättningsskattenämnden enligt sitt meddelande nr 1 av den 23 december 1940 ansett traktorer vara att hänföra till butikshandelsvaror, i följd varav beskattningsmyndigheterna uttagit omsättningsskatt vid försäljning av traktorer. — Traktorn hade haft en avsevärd betydelse för jordbrukets rationalisering, särskilt med hänsyn till bristen på arbetskraft. Användandet av traktorer hade också under senare tid ökat i oerhört hastig takt. Antalet traktorer i Sverige hade sålunda varit år 1920 omkring 1 000, år 1930 omkring 6 000 och år 1940 omkring 20 000. Försäljningsvärdet uppgick år 1930 till omkring 2 miljoner kronor och år 1939 till ej mindre än omkring 20 miljoner kronor. Under kriget hade givetvis försäljningen varit avsevärt lägre. Detta berodde på att före kriget försålts huvudsakligen utländska, framför allt amerikanska traktorer. Vid senaste traktorräkning hade framgått, att 90 procent varit av amerikansk, 9 procent av svensk och 1 procent av tysk tillverkning. Genom importavspärningen hade emellertid traktormarknaden helt fått lita

till svensk tillverkning, vilken ej kunnat tillgodose behovet. Det vore därför att förvänta, att inom den närmaste tiden en synnerligen stor nyanskaffning och nyuppsättning av traktorer komme att ske. Priserna på traktorer, som före kriget hållits vid i medeltal 5 000 kronor, komme emellertid att ligga betydligt över förkrigspriset, varför anskaffandet av traktorer komme att hårt betunga jordbrukarna. Komme därtill omsättningsskatten vore det att befara att anskaffande eller utbyte av traktorer icke skedde i önskvärd utsträckning. Det syntes därför nödvändigt att omsättningsskatten vid försäljning av traktorer borttoges, lämpligen genom att i anvisningarna till omsättningsskatteförordningen intoges ett förtydligande, att traktorer icke vore att hänföra till butikshandelsvaror.

Efter därom i grundlagsenlig ordning framställd begäran har utskottet emottagit yttranden över motionerna av *centrala omsättningsskattenämnden* och *Sveriges lantbruksförbund*.

Centrala omsättningsskattenämnden har anfört i huvudsak följande. Nämnden funne motionernas syfte synnerligen beaktansvärt. Emellertid torde ett genomförande av den åsyftade skattefriheten medföra vissa svårigheter. Härvid erinrades om att förhållandena inom bilbranschen tidigare föranlett vissa ändringar i omsättningsskatteförordningen, varigenom skatteplikten beträffande varor inom denna bransch utvidgats. Angående skälen därför hänvisades till proposition 342/1941 (s. 15—18). Det vore att befara, att den nu ifrågasatta ändringen skulle föranleda komplikationer särskilt beträffande vissa övergångsformer mellan vanliga motorfordon och traktorer, såsom exempelvis s. k. epatraktorer. Avgörande betydelse borde dock icke tillmätas dessa farhågor. I motionerna hade berörts allenast frågan om borttagande av omsättningsskatt vid försäljning av traktorer. Därest traktorer hänfördes till icke-butikshandelsvaror skulle emellertid följa befrielse från omsättningsskatt jämväl beträffande övriga eljest i princip skattepliktiga transaktioner, såsom utförande av reparationsarbete å traktorer. En sådan ordning kunde nämnden icke tillstyrka. Det vore nämligen just med avseende å dylikt arbete som de svåraste gränfallen förelåge. Det erinrades om de förhållanden som föranlett att reparationsarbeten undantagits från skärpt omsättningsskatt. Lämpligen syntes därför motionernas syfte böra tillgodoses på det sätt, att genom särskild författning förordnades att vad i 1 § a), c) och e) omsättningsskatteförordningen stadgas icke skulle äga tillämpning å traktorer, men att bestämmelserna i 1 § f) alltjämt skulle gälla. En sådan författningsändring borde icke medföra, att jämväl reservdelar till traktorer bleve fria från omsättningsskatt.

Sveriges lantbruksförbund har, med understrykande av de i motionerna framförda synpunkterna, tillstyrkt att omsättningsskatten snarast möjligt borttoges vid försäljning av traktorer.

I de förevarande motionerna har yrkats skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om utredning och förslag fortast möjligt om borttagande av omsättningsskatt vid försäljning av traktorer. Därvid har särskilt framhållits, att på grund av importavspärrningen under kriget försäljningen av traktorer varit avsevärt lägre än normalt, varför det vore att förvänta, att inom den närmaste tiden en synnerligen stor nyanskaffning och nyuppsättning av traktorer komme att ske.

Utskottet finner motionernas syfte beaktansvärt. Emellertid torde, enligt vad för utskottet uppgivits, möjligheterna till import av utländska traktorer under innevarande år och, såvitt för närvarande kan bedömas, jämväl under nästkommande år vara tämligen begränsade. Vidare torde tillverkningen av svenska traktorer under samma tidrymd, även om densamma komme att ökas i förhållande till tiden före kriget, knappast bliva tillräcklig för att ensam tillgodose behovet.

Med hänsyn härtill och då första särskilda utskottet i sitt utlåtande nr 2 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 222 förordat, att tidpunkten för omsättningsskattens avveckling fastställes till den 1 juli 1947, varvid utskottet tillika framhållit, att därest förhållandena skulle utveckla sig på sådant sätt att det kunde finnas angeläget att omsättningsskatten slopades redan före nämnda tidpunkt frågan därom borde upptagas till omprövning, anser bevillningsutskottet tillräckliga skäl icke föreligga att tillstyrka bifall till motionerna.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I: 38 av herr Heiding m. fl. och II: 49 av herr Liedberg m. fl. angående borttagande av omsättningsskatt vid försäljning av traktorer icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 18 juni 1946.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande: se under betänkande nr 44.

Reservation

av herrar *friherre De Geer, Hammarlund* och *Andersson* i Dunker.
